

fat til at bedømme, om han med god Samvittighed kan sige: dette tør jeg ikke forbyde, thi det er ikke uchristeligt. Og hvad Menigheden angaaer, da er det vist, at, dersom jeg vil tænke mig en saadan Tingenes Orden, at jeg stillede mig frem som en Projectmager iblandt Folk, som vare meget fornøiede med Psalmebogen og ikke vidste, om der gaves Tillæg, saa vilde det være i høj Grad urimeligt af mig at formode eller forlange, at en Menighed, som først skulde bibringes en Forestilling om Saadant, skulde kunne benytte sig af sin Ret til at vælge iblandt dem. Men jeg stiller mig paa et ganske andet Standpunkt, paa det virkelige Livs, som vist ogsaa Ministeren har havt for Øie, og ifølge hvilket det viser sig, at der bruges Tillæg, og at de bruges uden Tilladelse, og at Menighederne altsaa for længe siden have erklæret sig for dem, og at, hvad nærmest kommer an paa, er, at det saasnart som muligt skeer paa lovlig Maade, hvad der alligevel for Dieckhoffet skeer ulovligt, og at det derhos skeer paa en ordentlig og besindig Maade, og ikke efter Lune; hvilket nu let kan skee. Der er nemlig nu slet intet Opsyn med disse Tillæg, hvilket jeg ikke troer er kirkelig rigtigt, og det kan ogsaa blive Tilfældet, naar man stifter Præst, og der kommer en anden Præst, som er af en anden Mening, — thi man veed jo, hvor føtelige vore Menigheder ere i denne Henseende, især med Hensyn til Ungdommen, der skal confirmeres, — at, naar en saadan Præst vil, kan han godt faae et nyt Tillæg ind i Menigheden. Men dette er efter min Formening netop en af de Forvirringer, som skulle undgaaes, og som ogsaa er blevet anført som Betænkelighed mod mit Forslag, men som ganske anderledes træder frem, naar Sagen bliver staaende, som den nu staaer.

Jeg vil endnu engang, i Tillid til Thingets Taalmodighed, som jeg stoler paa netop ved et aandeligt Anliggende, og hvor jeg ikke kan være saa ganske ukaldet, saasandt jeg er Præst, fordriste mig til at vende tilbage til en mere almindelig Betragtning og gjøre opmærksom paa, at al borgerlig Frihed, der findes i de sidste 1800 Aar i den europæiske Folkeverden, den skriver sig egentlig fra, at dengang Oldtidsfriheden — som der forøvrigt var en stor Hage ved, da den støttede sig til en stor

Majoritet af Trælle — at da Oldtidsfriheden fuldkommen var gaaet under i det romerske Keiser-Rige, da opdagede, — ja jeg tør jo ikke bruge lærde eller latinske Udtryk — en Stiftamtmand, eller hvad man vil kalde ham, i Bithynien, at der fandtes nogle Mennesker, som havde for Skik den første Dag i Ugen at samles og at synge Psalmer om en vis Kristus, at gjentage et Løfte, hvori vi gjenskjende vor Daabspagt, og at afholde et Maaltid, hvori vi gjenskjende vor Nadvere. Selve tog han sig dette saa nær, at han underrettede Keiseren i Rom derom og meddeelte ham, at han havde truffet den Foranstaltning, at naar en saadan Psalmesynger ikke vilde synge i en anden Tone og spotte denne Kristus, da lod han ham halskugge; og han forespurgte nu om Keiserens Mening, hvilket blev, at det var det rette. Det var den første store Christenforfølgelse, der vides Noget om; thi Forfølgelsen under Nero, som bestyldte dem for at have stukket Jød paa Rom, var nærmest kun en Galnings Streg paa enkelt Sted. Det var altsaa den første Forfølgelse, og Begyndelsen af Kampen imellem den store Keiser og Tyranskæt og — Psalmesyngerne (thi det er jo dog rimeligt, at de ikke især bleve halskuggede for den Forbrydelse, at de lovede ei at begaae Forbrydelser, eller for at have afholdt et Maaltid); Kampen, hvis Regel blev udtalt af Keiser Trajan, som forøvrigt var en Hædersmand, og i hvilken Kamp efter et Par Aarhundreders Forløb Psalmesangen vistnok seeredes forsaavidt, at Constantin saae Korset i Skyen og hørte Englesangen om det: der ved skal du seire, men som dog fornyedes, da en falsk romersk Retning paa kirkelig Grund blev herskende, ja som selv nu er langt fra at være endt, saa den, selv efterat Morten Luther havde protesteret mod Pavedømmets Landstyrani, endnu maa føres i vort Fædreland, ja saa det indtil den Dag idag er herskende Ret her i Danmark, at vi skulle og maae ikke synge Guds Psalmer, saaledes som vi ville, og hvilke vi ville, (forsaavidt det nemlig kan bestaae med Enighed imellem Sognets Beboere og Præsten og saa fremdeles); men at vi tvertimod, dersom vi overhovedet vilde synge Psalmer og synge dem i Kirken, — som vi nu engang